

Η Επιτροπή καθορίζει εργαλεία για τη διαχείριση της δημογραφικής αλλαγής στην ΕΕ

Brussels, 11 Οκτωβρίου 2023

Η Επιτροπή εξέδωσε σήμερα ανακοίνωση στην οποία παρουσιάζει ένα σύνολο εργαλείων πολιτικής που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη για τη διαχείριση της δημογραφικής αλλαγής και των επιπτώσεών της στην κοινωνία και την οικονομία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητάς της. Η ανακοίνωση περιγράφει το ευρύ φάσμα εργαλείων (συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών μέσων, των πλαισίων πολιτικής και της χρηματοδότησης) που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη για να το πράξουν. Τα εργαλεία αυτά μπορούν να συνδυαστούν αποτελεσματικά με εθνικές και περιφερειακές πολιτικές για την ενδυνάμωση και τη στήριξη όλων στην αξιοποίηση των οφελών και την ομαλή αντιμετώπιση των προκλήσεων της δημογραφικής αλλαγής.

Αποφασιστική και συντονισμένη δράση της ΕΕ για τη διαχείριση της δημογραφικής αλλαγής

Η δημογραφική εργαλειοθήκη βασίζεται σε εμπειρίες από ολόκληρη την ΕΕ και καθορίζει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της δημογραφικής αλλαγής, η οποία διαρθρώνεται γύρω από τέσσερις πυλώνες:

- 1) στήριξη των **γονέων** μέσω της καλύτερης συμφιλίωσης των οικογενειακών προσδοκιών και της αμειβόμενης εργασίας, ιδίως με τη διασφάλιση της πρόσβασης σε ποιοτική παιδική μέριμνα και καλή ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής·
- 2) στήριξη και ενδυνάμωση των **νεότερων γενεών** ώστε να ευδοκιμήσουν, να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας και σε οικονομικά προσιτή στέγαση·
- 3) ενδυνάμωση των **παλαιότερων γενεών** και διατήρηση της ευημερίας τους, μέσω μεταρρυθμίσεων σε συνδυασμό με κατάλληλες πολιτικές για την αγορά εργασίας και τον χώρο εργασίας·
- 4) όπου απαιτείται, αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού μέσω της διαχείρισης της νόμιμης **μετανάστευσης**, σε πλήρη συμπληρωματικότητα με την αξιοποίηση ταλέντων από το εσωτερικό της ΕΕ.

Η εργαλειοθήκη αναγνωρίζει την ανάγκη να ληφθεί υπόψη η εδαφική διάσταση των δημογραφικών αλλαγών, ιδίως στις περιφέρειες που βιώνουν το φαινόμενο της μείωσης του πληθυσμού και της σημαντικής εξωτερικής κινητικότητας των νέων εργαζομένων («διαρροή εγκεφάλων»).

Εφαρμογή της δημογραφικής εργαλειοθήκης

Η δημογραφική εργαλειοθήκη μπορεί να συμβάλει στην προώθηση, τη βελτίωση και τον καλύτερο συντονισμό των πολιτικών σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν ολοκληρωμένες πολιτικές για την αντιμετώπιση της δημογραφικής αλλαγής και να ενσωματώσουν τους δημογραφικούς προβληματισμούς σε όλους τους τομείς πολιτικής.

Οι πολιτικές των κρατών μελών θα πρέπει να βασίζονται στην τοπική πραγματικότητα, καθώς οι δημογραφικές προκλήσεις διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών. Η ισότητα των φύλων, η απαγόρευση των διακρίσεων και η δικαιοσύνη μεταξύ των γενεών πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο των επιλογών πολιτικής. Οι ψηφιακές τεχνολογίες μπορούν να ενισχύσουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Ευρώπης και να συμβάλουν στην αντιστάθμιση των επιπτώσεων της δημογραφικής αλλαγής. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής θα πρέπει να προωθήσουν την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στην προσπάθεια αυτή και να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή όλων των παραγόντων — κοινωνικών εταίρων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και άλλων.

Εκτός από τα κανονιστικά μέσα και τα πλαίσια πολιτικής, ορισμένα χρηματοδοτικά μέσα είναι διαθέσιμα σε επίπεδο ΕΕ για τη στήριξη των κρατών μελών, όπως ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+).

Επιπλέον, προκειμένου να ενισχύσει τα διαθέσιμα εργαλεία για την αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων, η Επιτροπή:

- θα ενισχύσει τη βάση δεδομένων και αποδεικτικών στοιχείων, ιδίως με την περαιτέρω ανάπτυξη του **Δημογραφικού Άτλαντα**, με τη στήριξη των κρατών μελών για την ενίσχυση των στατιστικών τους σχετικά με τον πληθυσμό και τη στέγαση και με την υποστήριξη σχετικών δραστηριοτήτων ανάλυσης και έρευνας·
- θα στηρίξει την ανάπτυξη και/ή την αναβάθμιση πολιτικών που σχετίζονται με τη δημογραφία σε όλα τα επίπεδα, ιδίως με τη χρήση του **Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης** και με την ενσωμάτωση, κατά περίπτωση, δημογραφικών προβληματισμών στις σχετικές προτάσεις πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ·
- θα διασφαλίσει ότι καμία περιφέρεια στην ΕΕ δεν θα μείνει στο περιθώριο, ιδίως με την επίσημη δρομολόγηση της **πλατφόρμας αξιοποίησης ταλέντων** στις 23-24 Νοεμβρίου 2023 και τη δρομολόγηση περαιτέρω προσκλήσεων στο πλαίσιο του **μηχανισμού ενίσχυσης ταλέντων**.

Η δημογραφική αλλαγή αναδιαμορφώνει τις οικονομίες και τις κοινωνίες μας

Σύμφωνα με έρευνα του Ευρωβαρόμετρου για τη δημογραφία που δημοσιεύτηκε σήμερα, 7 στους 10 Ευρωπαίους συμφωνούν ότι οι δημογραφικές τάσεις θέτουν σε κίνδυνο τη μακροπρόθεσμη οικονομική ευημερία και ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Οι πιο πιεστικές δημογραφικές προκλήσεις θεωρούνται η γήρανση του πληθυσμού (42 %) και η συρρίκνωση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας και οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού (40 %).

Κατά τα προσεχή έτη, ελλείπει συντονισμένης και αποφασιστικής δράσης για τα θέματα αυτά, ο πληθυσμός της ΕΕ ενδέχεται να συνεχίσει να συρρικνώνεται και να γερνά, με αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομία, την κοινωνία και τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Εάν οι τάσεις αυτές συνεχιστούν, ενδέχεται να επιδεινώσουν τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και να αυξήσουν την πίεση στους δημόσιους προϋπολογισμούς, ενώ θα έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις επενδύσεις και την παραγωγικότητα.

Ορισμένα κράτη μέλη και περιφέρειες πλήττονται σήμερα περισσότερο από άλλα: η δημογραφική αλλαγή επηρεάζει επίσης την κοινωνική, εδαφική και διαγενεακή συνοχή των δημοκρατικών μας κοινωνιών, επιδεινώνοντας δυνητικά τις υφιστάμενες κοινωνικοοικονομικές αντιπαραθέσεις εις βάρος όλων.

Ιστορικό

Η Ευρώπη υφίσταται σημαντικό δημογραφικό μετασχηματισμό. Η δημογραφική αλλαγή έχει βαθύ αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή και απαιτεί ολιστικές και ολοκληρωμένες λύσεις.

Στα [συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου του 2023](#), η Επιτροπή κλήθηκε να παρουσιάσει εργαλειοθήκη για τη στήριξη των κρατών μελών στην αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων και των επιπτώσεών τους στο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Ευρώπης.

Η Επιτροπή στηρίζει ήδη τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους να διαχειριστούν τη δημογραφική αλλαγή μέσω μιας σειράς νομικών, πολιτικών και χρηματοδοτικών μέσων. Η σημερινή ανακοίνωση προσδιορίζει τις βασικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που απαιτούνται, χρησιμοποιώντας συνδυαστικά όλα τα δυνατά μέσα, για τη διατήρηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματός της ΕΕ.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Σύνδεσμος προς την ανακοίνωση «Δημογραφική αλλαγή στην Ευρώπη: μια εργαλειοθήκη για δράση»](#)

[Σύνδεσμος προς το ενημερωτικό δελτίο](#)

[Σύνδεσμος προς το Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο για τη δημογραφία](#)

[Ο αντίκτυπος της δημογραφικής αλλαγής στην Ευρώπη](#)

IP/23/4807

Quotes:

Η δημογραφική αλλαγή έχει βαθιές επιπτώσεις στις κοινωνίες και τις οικονομίες μας: τα ποσοστά γεννήσεων μειώνονται σε ολόκληρη την ήπειρό μας και μεταβαίνουμε από μια γηράσκουσα κοινωνία προς την κοινωνία της μακροζωίας. Καθώς η δημογραφική αλλαγή γίνεται τόσο απτή, υπάρχει η αίσθηση της επείγουσας ανάγκης να αναληφθεί δράση και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ώστε αυτή να μην καταστεί εμπόδιο για την οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ! Η εργαλειοθήκη που παρουσιάζουμε σήμερα αποσκοπεί στην ενδυνάμωση όλων των γενεών· στόχος της είναι να ενεργοποιήσει το κατάλληλο μείγμα δεξιοτήτων και ταλέντων που απαιτούνται για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας· ο τρόπος με τον οποίο προτείνουμε να γίνει αυτό είναι σε συνέργεια με τα κράτη μέλη, συνδυάζοντας τα εργαλεία μας σε επίπεδο ΕΕ με εθνικά μέτρα, προκειμένου να προετοιμάσουμε την Ευρώπη για τη μακροζωία!

κ. Ντούμπραβκα Σούιτσα, αντιπρόεδρος για θέματα Δημοκρατίας και Δημογραφίας - 11/10/2023

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Daniel FERRIE](#) (+32 2 298 65 00)

[Tommaso ALBERINI](#) (+32 2 295 70 10)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)

Related media

 [Mixed family - France](#)